

Van: Jessica Touw
Telefoon: 06 43 83 60 28
E-mail: j.touw@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 23bb003714
Ons kenmerk: M2306-1585 - 23bo008296

Onderwerp: Inzicht in vrijwillige
uithuisplaatsingen

Datum: B&W 14 november 2023

Aan de gemeenteraad

Onderwerp:

Afdoening van de motie 'Inzicht in vrijwillige uithuisplaatsingen' (23bb003714) en toezegging werkwijze van het wijkteam (protocol) is georganiseerd m.b.t. vrijwillige uithuisplaatsingen (23bb003441).

Op welke gronden deze brief?/ Waarom nu voorgelegd?

Op 1 juni 2023 is de motie 'Inzicht in vrijwillige uithuisplaatsingen' (23bb003714) ingediend door raadsleden Tim Kind (Volt), Tjalling Vonk (CU) en Sabrina van de Peppel (PvdD) en aangenomen.

Middels deze motie verzoeken de raadsleden het college:

- Te onderzoeken hoe vrijwillige uithuisplaatsingen waarbij sprake is van verleningsbeschikkingen opgenomen kunnen worden in de gemeentelijke rapportages en monitors t.a.v. uithuisplaatsingen;
- Hierover te rapporteren aan de gemeenteraad van Rotterdam;

Tijdens de commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport van 24 mei 2023 is door wethouder Buijt, in het kader van de bespreking van het agendapunt Terughoudendheid met uithuisplaatsingen, de nieuwe richtlijn uithuisplaatsing Nederlands Jeugdinstituut (22bb000582) de volgende toezeggingen gedaan:

De wethouder zegt toe om bij de commissie terug te komen op een protocol uithuisplaatsingen zogenaamd vrijwillige uithuisplaatsingen (23bb003441)

Gezien de samenhang tussen de twee toezeggingen wordt u in één brief over beiden geïnformeerd.

Toezegging werkwijze (protocol) wijkteam bij vrijwillige uithuisplaatsing (23bb003441)

Uithuisplaatsing

Wanneer sprake is van een uithuisplaatsing van een jeugdige kan dit op verschillende manieren plaatsvinden. In situaties van een gedwongen uithuisplaatsing is sprake van een ondertoezichtstelling (OTS) en een machtiging uithuisplaatsing, dit besluit wordt door de rechter genomen¹. De uitvoering van de maatregel is belegd bij de Gecertificeerde Instellingen (GI's). De toeleiding naar een residentiële voorziening (24u-zorg) verloopt bijna altijd in samenwerking met zorgbemiddeling. Zorgbemiddeling verzorgt de toeleiding van complexe casuïstiek naar alle 24u-zorg (en gezinshuizen) in Rotterdam/Rijnmond. De toeleiding naar een klinische (GGZ) opname verloopt via de (huis)arts. Hierbij wordt niet altijd afgestemd met zorgbemiddeling.

Wanneer ouders zelf beslissen tot een plaatsing elders is sprake van een uithuisplaatsing binnen het vrijwillige kader. Deze plaatsing kan op verschillende manieren vormgegeven worden. Er zijn vrijwillige uithuisplaatsingen waarbij de gemeente niet betrokken is, bijvoorbeeld via PGB. De regie ligt dan bij de ouders, het wijkteam geeft enkel de PGB af. Wanneer sprake is van pleegzorg, gezinshuis of residentiële plaatsing is een verleningsbeschikking van de gemeente noodzakelijk en ligt een financiële verantwoordelijkheid bij de gemeente. In dit soort gevallen is het wijkteam betrokken (casusregie) en wordt voor een residentiële plaatsing ook de hulp van zorgbemiddeling ingeschakeld. Omdat de vraag van de commissie is gericht op vrijwillige uithuisplaatsingen met een verleningsbeschikking door een wijkteam is de beantwoording hierop gericht.

Werkwijze bij vrijwillige uithuisplaatsingen (protocol)

De wijkteams werken vanuit de visie en het streven om in te zetten op zo min mogelijk (vrijwillige) uithuisplaatsingen. Het streven is er ook nadrukkelijk op gericht om te voorkomen dat gedwongen hulp nodig wordt. Het bieden van ambulante hulp en ondersteuning heeft daarbij de voorkeur. De richtlijn 'Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp' uit de richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) is de basis voor het werken van de wijkteams. Deze richtlijn is erop gericht om samen met het gezin een plan te maken en passende hulp te zoeken. Samenwerking, gelijkwaardigheid en vrijwilligheid zijn daarbij het uitgangspunt. Deze richtlijn is momenteel het methodische kader op basis waarvan de hulpverlening aan ouders en kinderen wordt vormgegeven.

De Herziene richtlijn Uithuisplaatsingen en terugplaatsingen is begin 2023 door het NJI gepubliceerd. Deze richtlijn geeft waardevolle aanvullingen in het werk van professionals waarbij het gaat om besluitvorming over (vrijwillige) uithuisplaatsingen. Alhoewel de richtlijn 'Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp' een stevige methodisch kader geeft voor het werken van het wijkteam, heeft de gemeente ook geoordeeld dat de herziene richtlijn veel nuttige ingrediënten bevat als aanvulling op de nu gebruikte richtlijn, zodat de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uiteindelijke besluit verbeterd kan worden.

Aanvullingen uit de Herziene richtlijn hebben o.a. betrekking op de (uitwerking) van werkprocessen en dossiervoering, de wijze van gespreksvoering en actief informeren over onafhankelijke clientondersteuning.

¹ Een gesloten plaatsing van een jeugdige kan ook alleen plaatsvinden na een besluit van de rechter.

Streven is om 2023 te gebruiken om te toetsen welke elementen van de richtlijn nog extra aandacht behoeven. Vanuit deze analyse wordt een implementatietraject in gang gezet voor de aanvullingen op de werkwijze van het wijkteam bij een vrijwillige uithuisplaatsing, zodat er per 2024 mee gewerkt wordt.

Motie over hoe vrijwillige uithuisplaatsingen met een verleningsbeschikking door een wijkteam opgenomen kunnen worden in de gemeentelijke rapportages en monitors (23bb003714)

Uw commissie heeft verzocht om geïnformeerd te worden over het aantal vrijwillige uithuisplaatsingen waartoe door ouders en wijkteams in gezamenlijkheid wordt besloten. De wethouder heeft toegezegd dit te zullen gaan opleveren. In de afgelopen periode is verkend of de bestaande registratie van de gemeente hierop het antwoord kan geven. Uit deze verkenning is gebleken dat: Vrijwillige Uithuisplaatsingen (cf. de definitie eerder in de brief) worden niet als zodanig in de bestaande registratie geregistreerd. Dit betekent dat er vanuit de bestaande registratie gekeken moet worden of de informatie gegenereerd kan worden door bepaalde onderdelen van de administratie te combineren. Hiertoe is in de afgelopen periode een poging gedaan. Uitkomst hiervan is dat op dit moment nog niet met zekerheid valt te zeggen of de huidige registratie dit kan opleveren. Vanwege een overgang van het oude naar het nieuwe systeem, is op dit moment niet de data beschikbaar om de analyse op de haalbaarheid te kunnen uitvoeren. Wanneer de overgang gereed is, naar verwachting later in 2023, kan deze analyse wel plaatsvinden. Wanneer uit die analyse blijkt dat de beschikbare data niet de gevraagde informatie kunnen opleveren, dan zal bekeken worden welke actie nodig is om in de informatievraag te voorzien zodat deze kunnen worden opgenomen in gemeentelijke rapportages en monitors. De wethouder komt hier te zijner tijd bij uw commissie op terug.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Om te komen tot een werkinstructie vrijwillige uithuisplaatsing, als aanvulling op de gebruikte richtlijn 'Samen met ouders en jeugdige beslissen over passende hulp', zal de gemeente Rotterdam een analyse uitvoeren. Naar aanleiding van deze analyse wordt duidelijk hoe de werkinstructie en het implementatietraject vorm moet krijgen en kunnen de financiële en juridische consequenties en aspecten worden benoemd.

We gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, en stellen voor om de motie 'Inzicht in vrijwillige uithuisplaatsingen' (23bb003714) en toezegging (23bb003441) als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb